

عنوان مقاله:

تحلیل و نقد چرایی موضوع علم با تکیه بر آرای آخوند خراسانی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات اصول فقه امامیه، دوره 1400، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سعید احمدی فرد - دکتری فقه و اصول، مدیر و مدرس حوزه علمیه المهدی رامسر

سمیه مهدیه - طلبه سطح 4 تفسیر تطبیقی موسسه آموزش عالی معصومیه

ناصر نیکخو امیری - استادیار جامعه المصطفی؟ ص؟ العالمیه

خلاصه مقاله:

از دیرباز تاکنون میان صاحب نظران و اندیشمندان بحث پیرامون موضوع داشتن هر علم، بوده و هست. اصولی ها نیز همچون منطقیون و فلاسفه در این زمینه صاحب نظرند. از بزرگان علم اصول که به ایراد نظر پرداخته، مرحوم آخوند خراسانی است. ایشان موضوع داشتن هر علم را امری بدیهی و مفروغ عنه گرفته اند و به حسب آنچه به ایشان نسبت داده شد، «قاعده الواحد معلولی» را مستند ادعای خود قرار داده اند. کنکاش در سایر آراء صاحب نظران، دو دلیل «تمایز علوم» و «تقسیم علوم به حقیقیه و اعتباریه» را نیز در کنار «قاعده الواحد معلولی» به عنوان مستندات لزوم موضوع داشتن هر علم می نشانند. مرحوم آخوند، علاوه بر موضوع داشتن هر علم، موضوع وحدانی داشتن آن را نیز ضروری می داند. هر سه دلیل، قابل نقد و خدشه است. به اعتقاد نویسنده منظور از موضوع، موضوع معین است؛ نه موضوع وحدانی. همچنین این که لزوم و ضرورتی ندارد که موضوعات مسائل، با محور مورد بحث، رابطه اتحاد داشته باشند؛ بلکه وجود یک نحو از ارتباط، کافی است. به بیان دیگر، محور ما جامعی انتزاعی است که مسائل با آن مرتبط باشند.

کلمات کلیدی:

موضوع وحدانی، الواحد معلولی، و قانون سنخیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1491236>

